

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **T. T. H.**, zastoupený Mgr. Andreou Urban Jarabicovou, advokátkou se sídlem Praha 6, Brunclíkova 1823/4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 7. 2014, č. j. 29 Az 2/2014 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Rozhodnutím ze dne 30. 10. 2013, č. j. OAM-297/ZA-ZA02-HA08-2013, žalovaný neudělil žalobci (dále jen „stěžovatel“) mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“); ten ji rozsudkem ze dne 7. 7. 2014, č. j. 29 Az 2/2014 - 41, dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů („s. ř. s.“), zamítl.

V napadeném rozsudku krajský soud konstatoval, že žalobce podal v České republice dne 13. 9. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany a uvedl, že ve Vietnamu žijí jeho rodiče, 6 sourozenců, manželka a dva synové, další bratr stěžovatele pobývá ve Znojmě. Stěžovatel se zdržoval v zemi svého původu do roku 2005, v roce 2005 odjel do České republiky za účelem podnikání, přičemž v roce 2007, 2008 a 2010 vycestoval do Vietnamu za rodinou. Stěžovatel je ženatý, bez vyznání, má středoškolské vzdělání, pracoval jako lesník a stavební dělník. Ve Vietnamu má byt. V současné době nemá stěžovatel povolení k pobytu na území České republiky, v roce 2011 byl odsouzen v České republice za prodej narkotik, z vězení byl propuštěn dne 14. 8. 2013 a bylo mu uděleno vyhoštění do roku 2018. Stěžovatel tvrdí, že ve Vietnamu je hodně zadlužený u soukromých osob, má nemocného syna s onemocněním krve. V roce 2006 si na léčbu syna musel půjčit značnou částku, léčba je drahá, někdy musela probíhat i v Singapuru. Nemocný syn bydlí s manželkou stěžovatele, která je rovněž nemocná, má srdeční potíže. Peníze vydělané v České republice stěžovatel posílal manželce, stačily

jen na léčbu, nikoli na úhradu dluhu. Zdravotní péče ve Vietnamu není taková, jaká by měla být, v nemocnici se musí platit, pojišťovna i v případě jeho syna uhradila jen malou částku. Rodina stěžovatele nedostala žádnou dávku či podporu, museli se o sebe postarat sami. Věřitelé již rodině stěžovatele nevěří a chtějí své peníze zpět. Stěžovatel má obavy, že by mohl být zbit nebo jinak ohrožen. V současné době není schopen své dluhy zaplatit, proto se nemůže vrátit do své vlasti.

Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, když dospěl k názoru, že je nepochybné, že stěžovatel v zemi svého původu nezažil žádné problémy, které by mohly být hodnoceny jako významné z hledisek §§ 12 až 14b azylového zákona. Stěžovatel ostatně o žádných problémech, které by měl ve Vietnamu mít v době před opuštěním vlasti ani nehovořil. Stěžovatel z Vietnamu odjel do České republiky za účelem výdělků, s opuštěním své země neměl žádné potíže, dokonce se tam v průběhu dlouhodobého pobytu v České republice třikrát vrátil. Problémy stěžovateli vznikly až poté, co s ohledem na své odsouzení ztratil možnost prodloužení svého pobytu na území České republiky za účelem podnikání. Stěžovatelem uváděné skutečnosti proto nelze hodnotit jinak než jako účelové. Zcela účelové je dle názoru krajského soudu i tvrzení stěžovatele o jeho pronásledování v zemi původu ze strany soukromých osob, což plyne i z toho, že dříve v průběhu správního řízení o tomto pronásledování nehovořil. Ostatně ani v líčení stěžovatelova případného ohrožení nelze spatřovat azylově relevantní hrozbu vážné újmy, když stěžovatelova tvrzení jsou jen vágní a hypotetická.

II. Kasační stížnost stěžovatele

Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., tj. z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytyčanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K důvodům přijatelnosti stěžovatel namítá, že krajský soud se dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud totiž hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (resp. jeho rozsudek postrádá jakoukoliv právní argumentaci) a vůbec se nezabývá námitkami stěžovatele a vůbec nezdůvodňuje, proč stěžovatelem tvrzené pronásledování není možné podřadit pod ust. § 2 odst. 9 zákona o azylu.

Stěžovatel namítl, že krajský soud v rozsudku přes jeho obsáhlost jen podává obsah spisu žalovaného, jsou v něm uvedeny citace jednotlivých zákonných ustanovení, avšak posouzení věci samé je pouhým shrnutím dosavadního průběhu řízení. Z napadeného rozsudku zejména není zřejmé samotné posouzení a zhodnocení námitek, které stěžovatel v žalobě namítal, úvahy, jakými se soud při rozhodování řídil, a uvedení, o které důkazy opřel závěr svého rozsudku. Z rozsudku není ani seznatelná argumentace krajského soudu, proč a na základě jakých skutečností se krajský soud ztotožnil se závěrem žalovaného, že skutečnosti uváděné stěžovatelem nejsou důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a proč tvrzení stěžovatele, že v zemi původu mu hrozí vážná újma ze strany soukromých osob, nepovažuje za dostatečnou.

pokračování

Stěžovatel opětovně zdůraznil, že má problémy s věřiteli, kterým dluží peníze za synovu nákladnou léčbu. Jde přitom o osoby, které jsou napojeny na jiné složky státu, nežli orgány, které provádí kontroly na státních hranicích či vydávají doklady (např. pasy). Tyto soukromé osoby, které stěžovateli opakovaně vyhrožovaly a vyhrožují, jsou napojeny na složky policie z oblasti, kde stěžovatel žije a tyto policejní složky by byly příslušné právě k případnému řešení jakéhokoliv stěžovatelova podání ohledně pronásledování či vyhrožování. Stěžovatel proto ví, že obrana proti újmě, která mu hrozí, je prostřednictvím policie zcela nemožná.

Stěžovatel proto namítá, že žalovaný ani krajský soud se nezabývali otázkou, zda stát a příslušné státní orgány (policie a justice) jsou schopny a ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním a vážnou újmou, která stěžovateli hrozí od soukromých osob, a vůbec nezkoumali, jak se dodržují lidská práva ve Vietnamu, zda-li v této zemi existuje efektivní mechanismus odhalování korupce, která je v oblasti policie a justice velká, a zda jsou tyto orgány ve svém rozhodování nezávislé. Jestliže by tyto námitky byly náležitě zkoumány, dospěly by oba orgány k závěru, že dodržování lidských práv je na velice nízké úrovni. Policejní orgány a justice jsou napojeny na soukromé osoby, které díky penězům ovlivňují jejich rozhodování. Obyčejný člověk, jakým stěžovatel bezpochyby je, nemůže získat pomoc u policie, protože ji ovládají právě lidé, kteří kriminalitu spočívající ve vydírání, vyhrožování, mučení apod. páchají, a protože stěžovatel nemá finanční prostředky na úplatky, nedomůže se dostižení svých pronásledovatelů.

Stěžovatel je přesvědčen, že v případě jeho návratu do Vietnamu bez peněz, které dluží, by mohlo být ohroženo jeho základní právo garantované čl. 2 Evropské úmluvy o lidských právech, tj. právo na život.

Stěžovatel dále krajskému soudu vytkl, že stejně jako žalovaný, přehlédl, že situace, která u něj nastala, je situací novou, když jeho životní situace se radikálně zhoršila, a to zejména kvůli jeho pobytu ve vězení. Stěžovatel namítl, že není možné neudělení azylu odůvodnit jen tím, že v minulosti bez potíží cestoval na návštěvy do Vietnamu, a to jednak proto, že tato argumentace je na nynější stěžovatelovu situaci nepřiléhavá a jednak je zcela nedostatečná.

Stěžovatel je rovněž přesvědčen o tom, že mu měla být udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 14 nebo § 14a zákona o azylu. Žalovaný ani krajský soud se dostatečně nevypořádali s možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu či humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Návratem do země původu stěžovateli hrozí fyzické násilí, nelidské a ponižující zacházení, ba dokonce jeho fyzická likvidace. S těmito důvody se krajský soud dostatečně nevypořádal a zlehčil, resp. vůbec neposuzoval, složitou situaci stěžovatele a své rozhodnutí dostatečně nezdůvodnil.

Napadený rozsudek tedy nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nebyly vzaty v úvahu veškeré skutečnosti vztahující se k případu stěžovatele, absentuje jakékoli vypořádání se s provedenými důkazy a rozsudek krajského soudu postrádá argumentaci, resp. zcela v něm absentuje zdůvodnění závěru pro zamítnutí žaloby.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Domnívá se, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy při řádném zjištění skutkového stavu. Krajský soud vypořádal veškeré žalobní námitky stěžovatele a neshledal v závěrech a v postupu žalovaného nezákonnost ani vady řízení.

Žalovaný je přesvědčen, že námitky vznesené stěžovatelem nezpochybnují rozhodnutí žalovaného ani rozsudek krajského soudu. K námitkám stěžovatele, které směřují proti jeho postupu, se již vyjádřil ve vyjádření k žalobě i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný trvá na tom, že při svém rozhodování vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci a vzhledem k tomu, že v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel neuváděl žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu, nebyla stěžovateli žádána z forem mezinárodní ochrany udělena.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Stěžovatel se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhal přezkumu rozhodnutí krajského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovatel sice podřazuje své kasační námitky pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., ale z obsahu kasačních námitek je zřejmé, že jeho zásadní námitkou je nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, který se podle jeho názoru nevypořádal s jeho žalobními námitkami a napadený rozsudek řádně nezdůvodnil. Stěžovatel tedy uplatňuje také stížní důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nebylo-li by tomu tak, musela by být podle citovaného ustanovení pro nepřijatelnost odmítnuta.

Ve vztahu k otázce ochrany veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je třeba předně uvést, že stěžovateli byla soudní ochrana poskytnuta již individuálním projednáním jeho věci krajským soudem. Další postup ve správním soudnictví, tedy projednání věci Nejvyšším správním soudem, je pak podmíněn přesahem jeho vlastních zájmů.

Zákonný pojem přesah vlastních zájmů, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Jeho interpretace byla například podána v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), dle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či otázek. Přesahem vlastních zájmů stěžovatele je dán toliko v případě rozpoznatelného dopadu řešení otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti.*“

O přijatelnou kasační stížnost se tak může jednat v případě, kdy se kasační stížnost týká otázek, které nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu či jsou řešeny rozdílně. Kasační stížnost bude dále přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. Tzn., že Nejvyšší správní soud ve výjimečných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení,

pokračování

kteře mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v projednávané věci hrubě pochybil při výkladu práva. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud, po seznámení se s námitkami obsaženými v kasační stížnosti, žádný přesah neshledává. Stěžovatelem namítaná pochybení krajského soudu by v tomto případě musela nabýt takového rozměru, z něž by se dalo důvodně domnívat, že kdyby k těmto pochybením nedošlo, bylo by věcné rozhodnutí krajského soudu odlišné.

K námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu vznesené stěžovatelem je třeba nejprve uvést, že dospěl-li krajský soud k závěru, že jednotlivá východiska úvah žalovaného a nadto i jeho závěry vyplývající z těchto východisek jsou opodstatněné, nic mu nebránilo, aby v té části, v níž se s napadeným rozhodnutím žalovaného ztotožnil, na příslušné závěry odkázal, vyslovil s nimi souhlas, a tím je do svého rozsudku převzal. Takový postup sám o sobě nečiní rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným.

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud již zabýval ve své judikatuře několikrát. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, v němž konstatoval: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.*“ Rovněž tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, zdejší soud uvedl: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjištěvané, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny;*“ obdobně též v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, soud konstatoval, že „*pokud z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“ (dále též viz např. rozsudek ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, rozsudek ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, rozsudek ze dne 22. 9. 2011, č. j. 5 Aps 4/2011 - 326 etc.).

Námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu neshledal zdejší soud důvodnou, jak plyne z níže uvedeného, přičemž přezkoumatelné je také rozhodnutí žalovaného. Z obou těchto rozhodnutí je zjevné, o jaké důkazy žalovaný i krajský soud opřeli svá skutková zjištění (zejména žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany, pohovor se stěžovatelem a informace o zemi jeho původu, dlužní úpis), jak tyto důkazy vyhodnotili jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, z jakých ustanovení právních předpisů vycházeli a na základě jakých úvah dospěli k právním závěrům.

Jestliže stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že krajský soud se nevypořádal s otázkou, z jakých důvodů není možné udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, nelze této námitce přisvědčit.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Stěžovatel v žalobě i v kasační stížnosti sice poukazuje na ust. § 12 zákona o azylu, ale po skutkové stránce relevantní důvody v něm uvedené ani netvrdí. Stěžovatel svou žádost o udělení mezinárodní ochrany a v návaznosti na to i žalobu a kasační stížnost zdůvodňuje výhradně neutěšenou finanční situací svou a své rodiny, zdravotním stavem syna a manželky a obavou před údajným nebezpečím násilí ze strany soukromých osob – jeho věřitelů.

Žalobce je přitom v žalobě povinen též vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit jen s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58).

Krajský soud v projednávané věci s ohledem na formulaci předmětného žalobního bodu tedy přílehavě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, který se podrobně vypořádal s možností udělení azylu podle § 12 písm. a) a dle § 12 písm. b) zákona o azylu, s tímto posouzením se krajský soud ztotožnil a shodně se žalovaným uvedl, že žádné významné důvody z pohledu § 12 zákona o azylu stěžovatel ani neuváděl.

Žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí z hlediska § 12 písm. a) zákona o azylu poukázal na skutečnost, že sám stěžovatel potvrdil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany či organizace, stejně jako nikdo jiný z jeho rodiny a netvrdil, že by se kdy ve své vlasti zúčastnil jakýchkoli aktivit politického charakteru nebo se jinak veřejně angažoval. Obdobné platí také z pohledu § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v tomto případě stěžovatel ve vztahu k důvodům uvedeným v tomto ustanovení také nic netvrdil.

Závěrem lze k této námitce uvést, že jestliže z žádosti o udělení mezinárodní ochrany, z protokolu o pohovoru ani z žádné jiné písemnosti nevyplývalo, že by stěžovatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu, žalovanému tedy nevznikla povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z azylových důvodů taxativně vypočtených v § 12 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47), přičemž žalovaný nemá povinnost sám domýšlet důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47).

Námitkou týkající se možnosti udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se krajský soud zabýval na straně 7 svého rozhodnutí, kdy rovněž odkázal na obsah napadeného rozhodnutí. Krajský soud považoval argumentaci stěžovatele stran humanitárního azylu ohledně

pokračování

nenaplnění podmínek zvláštního zřetele hodných za adekvátní, když pro své závěry měl žalovaný dostatečné podklady.

V napadeném rozhodnutí se žalovaný možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu zabýval na straně 5 a 6, přičemž poukázal na skutečnost, že stěžovatel důvody humanitárního azylu nejprve konkretizoval, jako snahu zůstat na území České republiky, aby zde mohl pracovat a vydělanými finančními prostředky podpořit léčbu svého syna. Na jiném místě pohovoru pak sdělil, že jeho syn je již téměř vyléčen a on jen potřebuje nějaký čas zůstat na území České republiky, aby našel způsob řešení své situace. Žalovaný po posouzení rodinné, sociální a ekonomické situace stěžovatele, jeho věku i zdravotního stavu dospěl k závěru, že stěžovatel se do své složité finanční situace dostal vlastní vinou, neboť se kromě podnikání věnoval také trestné činnosti, v důsledku které byl ve výkonu trestu odnětí svobody, za své činy je plně odpovědný a tímto způsobem také přispěl k situaci své rodiny, která dle jeho tvrzení žije na hranici životního minima. Stěžovatel tedy neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný k udělení azylu z humanitárních důvodů, který je udělován ve zcela výjimečných případech, např. v případě bezprostředního ohrožení života. Z výše uvedeného je rovněž zřejmé, že žalovaný (a potažmo krajský soud) přihlédl také ke skutečnosti, že stěžovatel byl ve výkonu trestu odnětí svobody a tuto skutečnost posoudil.

Krajský soud (i žalovaný) se tedy zabýval možností udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, který lze udělit jen v případě hodném zvláštního zřetele. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným (...).*“ V projednávané věci tedy žalovaný v rámci své volné správní úvahy při rozhodování o udělení humanitárního azylu zohlednil skutečnosti stěžovatelem uváděné, včetně jeho osobních, finančních, sociálních a rodinných poměrů, s jeho hodnocením se krajský soud ztotožnil, přičemž je třeba zdůraznit: „*Udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) není subjektivním právem žadatele. Rozhodnutí o udělení je určeno volnou úvahou správního orgánu; i ona sice podléhá přezkoumání ve správním soudnictví, jestliže však správní orgán vzal v úvahu všechny skutkové okolnosti případu a zdůvodnil, jak je hodnotil, pak za situace, kdy tento postup byl bezchybný, není důvod takové rozhodnutí při soudním přezkoumání zrušit.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 17. 2. 2006, č. j. 4 Azs 161/2005 – 83). V této souvislosti zbývá dodat, že v žalobě ani v kasační stížnosti neuvádí stěžovatel jiné důvody pro udělení humanitárního azylu, než které uváděl v řízení před žalovaným.

Zdejší soud aprobuje rovněž závěry žalovaného a krajského soudu ve vztahu k v případě stěžovatele jediné možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, tvrzení stěžovatele shodně považuje za vágní a tudíž nevěrohodná a neshledává důvody, proč by tyto závěry měl zpochybňovat.

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku na stranách 6 a 7 vyhodnotil shodně se žalovaným rovněž z hlediska doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu jako nevěrohodné tvrzení stěžovatele o pronásledování v zemi původu ze strany soukromých osob. V ličení případného stěžovatelova ohrožení, které by údajně mělo nastat ze strany soukromých osob po jeho návratu do země původu, nelze dle krajského soudu spatřovat žádnou hrozbu vážné újmy, která by byla z hlediska doplňkové ochrany relevantní, neboť stěžovatelem

nastíněné možné ohrožení je naprosto vágní a hypotetické. V podrobnostech krajský soud odkázal na závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí, s nimiž se opět ztotožnil.

Žalovaný se otázkou, zda stěžovateli v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, zabýval na straně 7 svého rozhodnutí a rovněž jeho rozhodnutí je plně přezkoumatelné. Žalovaný uvedl, že stěžovatel ve svých výpovědích tvrdil, že se obává návratu do vlasti, protože by neměl z čeho zaplatit věřitelům, kterým od roku 2006 dosud neuhradil ani jedinou splátku vysokého dluhu a rovněž se ve svém případě obává žaloby ze strany věřitelů. Žalovaný konstatoval, že pokud se stěžovatel obává žaloby v občanskoprávní oblasti, je tato skutečnost zcela irelevantní. Žalovaný rovněž poukázal na skutečnost, že z jiného pohledu zcela postrádá logiku úředně ověřené uznání dluhu, které je datováno dnem 15. 3. 2013 a vztahuje se k roku 2006, navíc když dlužnicí je manželka stěžovatele, která trvale žije ve Vietnamu a věřitelé jsou manželé žijící ve stejné obci jako manželka stěžovatele.

Nejvyšší soud souhlasí s tím, že tvrzení stěžovatele o skutečném nebezpečí vážné újmy je zcela obecné a vágní, stěžovatel sice uvádí, že ho věřitelé „zabijí“ na straně druhé své ohrožení z jejich strany spatřuje v podání žaloby. Již tyto rozpory činí jeho tvrzení nevěrohodným, jak dovedl žalovaný i krajský soud, přičemž je třeba zdůraznit, že *„povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu (čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) je dána, pokud hrozí „reálné nebezpečí“, že bude takovému zacházení vystaven“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82).

Na základě výše uvedeného nelze také než dovést nevěrohodnost tvrzení stěžovatele, že mu hrozí reálné nebezpečí ohrožení života jeho či jeho rodinných příslušníků.

Žalovaný ani krajský soud se k možnému udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu výslovně nezabývali otázkou, zda státní orgány domovské země stěžovatele jsou schopny a ochotny odpovídajícím způsobem zajistit jemu a jeho rodině ochranu před stěžovatelem tvrzeným hrozícím násilným jednáním jeho věřitelů. S ohledem na jejich závěry, kdy shledali, že v případě stěžovatele nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu podle § 12 zákona o azylu a stěžovateli nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, však ani nebylo třeba se touto otázkou samostatně zabývat. Dospěli-li totiž k těmto závěrům, je tím implicitně vypořádána i námitka, že by mu v tomto směru nebyly schopny orgány domovského státu poskytnout dostatečnou ochranu, ať již z důvodu korupce či důvodů jiných. Z uvedeného je také zřejmé, proč krajský soud nepřistoupil k provedení zpráv o dodržování lidských práv ve Vietnamu k důkazu v žalobcem uvedeném směru.

Jen pro úplnost lze dodat, že i kdyby ve výslovném nevypořádání této námítky stěžovatele bylo možné spatřovat pochybení krajského soudu, šlo by jen o pochybení procesního charakteru, které by nemohlo vést k odlišnému věcnému rozhodnutí soudu, jak výše rozvedeno.

V řízení před žalovaným projevil stěžovatel také obavu, že po návratu do vlasti své dluhy nebude moci splácet proto, že se mu nepodaří získat zaměstnání. Otázka případné nezaměstnanosti cizince po jeho návratu do země původu však již byla také řešena judikaturou zdejšího soudu, konkrétně rozsudkem ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79: *„Obavy stěžovatele, že v případě návratu do vlasti bude nezaměstnaný (...) nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu.“*

pokračování

Nelze tedy přisvědčit stěžovateli v tom, že by se krajský soud řádně nevypořádal s jeho námitkami vztahujícími se k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu či humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, jeho závěry o nevěrohodnosti a účelovosti skutečností tvrzených stěžovatelem jsou logické, mají oporu v obsahu spisu a zdejší soud je považuje (spolu se závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí) nejen za přezkoumatelné, ale také za správné, v souladu s judikaturou zdejšího soudu.

K námitce stěžovatele, že krajský soud vycházel z nedostatečně zjištěného stavu věci, lze toliko konstatovat, že krajský soud vycházel ze správního spisu. Úvaha o provádění dalšího dokazování závisí na krajském soudu (§ 52 odst. 1 s. ř. s.) a za situace, kdy krajský soud neměl za potřebné další dokazování provádět, vycházel zcela z obsahu soudního spisu, přičemž důvody neprovedení zpráv o dodržování lidských práv ve Vietnamu v stěžovatelem uváděném směru k důkazu (včetně jejich významu pro věcné rozhodnutí soudu) jsou zřejmé již z výše uvedeného.

V. Závěr a náklady řízení

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatoval, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104 a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. října 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu